

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4237/2020
23.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца ЈП „Електромрежа Србије“ из Београда, чији је пуномоћник од ревизије Срђан Ж. Арсић, адвокат у ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Беочанин, адвокат у ..., ради иселења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу број Гж 4879/19 од 21.01.2020. године, у седници већа одржаној 23.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу број Гж 4879/19 од 21.01.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву број П 855/18 од 20.11.2018. године је обавезан тужени да стан који се састоји од једне кухиње, две собе, купатила и две оставе, предсобља, две терасе и подрума у згради број ... који је при ...-.../... ...-..., преда тужиоцу испражњен од лица и ствари у року од 15 дана и да у истом року исплати тужиоцу на име трошкова парничног поступка износ од 3.800,00 динара.

Апелациони суд у Крагујевцу је пресудом број Гж 4879/19 од 21.01.2020.године преиначио пресуду Основног суда у Краљеву и пресудио тако што је одбио тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да стан који се састоји од једне кухиње, две собе, купатила и две оставе, предсобља, две терасе и подрума у згради број ..., који је при ...-.../... ... – ..., преда тужиоцу испражњен од лица и ствари. Обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 15.000,0 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде, па до исплате.

Против правноснажне пресуде донете од стране другостепеног суда тужилац је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени је дао одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11,

55/14, 87/2018, 18/2020), па је оценио да је ревизија тужиоца дозвољена, али да није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужиочев отац сада покојни ББ као носилац станарског права, запослен на пословима електричара је 05.03.1964. године закључио уговор о коришћењу стана број .../... са правним претходиком тужиоца предузећем „Електроисток“ Погон ... као сопствеником и даваоцем стана. У уговору је наведено да је стан изграђен пре 1956. године, укупне стамбене површине 41,54 м² и да је носилац станарског права обавезан да плаћа месечну станарину у износу од 2.490,00 тадашњих динара, те да ће носилац станарског права стан користити са члановима своје породице, супругом, сином (овде туженим) и ћерком. Решењем директора предузећа „Електроисток“ Београд од 13.04.1964. године је додељен на коришћење једнособан стан оцу туженог, ББ, код постројења/- ... , почев од 01.09.1953. године по основу уговора о закупу стамбених просторија од 01.12.1953. године, закљученог између ББ и предузећа „Електрокомбинат“ Краљево, тако да се овим решењем озакоњује постојеће стање. Решењем директора предузећа „Електроисток“ Београд од 22.07.1967. године на стану површине 47,54 м² (дат на коришћење оцу туженог) су утврђени појединачни месечни износи станарине за 1967, 1968. и 1969. годину и период након 01.01.1970. године и тим решењем је стан одређен као наменски (службени) са образложењем да је организација „Електроисток“ власник предметног стана, да је стан њено основно средство и да служи за становање посаде трафостанице. Отац туженог је уз усмено одобрење правног претходника тужиоца добијени стан проширио на суседни стан, тако да је добијена површина стана укупно износила 71,29 м². Отац туженог, ББ је умро 1999. године, а мајка је умрла 2011. године, а живели су непрекидно у овом стану све до њихове смрти. Тужилац је рођен ... године у овом стану и из њега се никада није иселавао и сада га користи са супругом и млађом ћерком.

Одлуком ЕПС ЈП „Електроисток“ Погон преноса ... број ... од 27.07.1992. године је одређено који ће од службених станова додељених радницима погона бити коришћени као станови за задовољавање стамбених потреба радника, а који ће се користити као службени станови, према којој одлуци се спорни стан површине 71,29 м², корисника ББ имао и даље се користити као службени стан. Отац туженог ББ је водио ванпарнични поступак пред Општинским судом у Краљеву ради доношења решења које замењује уговор о откупу стана и његов предлог је одбијен правноснажним решењем Општинског суда у Краљеву број Р 80/98 од 18.12.2000. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца на основу члана 37. Закона о основама својинскоправних односа наводећи да је тужилац доказао да је несумњиви власник спорног стана, а да тужени супротно правилима о терету доказивања из одредби члана 231. Закона о парничном поступку ЗПП није доказао постојање правног основа за даље коришћење стана.

Другостепени суд је нашао да се на конкретну правну ситуацију има применити Закон о стамбеним односима који је важио у време доделе стана на трајно коришћење

оцу туженог, а којим је у члану 19. ст. 2. и 3. прописано да давалац стана може да тражи исељење свих лица која су остала у стану тужбом која се суду подноси у року од три месеца од сазнања, а најдоцније три године после смрти носиоца станарског права или када је он из других разлога трајно престао да користи стан, а да тужилац није доказао да је тражио исељење туженог у року од три године, који је преклузивни рок. Навео је да је тужилац заједно са правним претходником 50 година живео и користио стан прво у површини од 41,54 метра, а затим од 71,29 м², те да тужилац није доказао активну легитимацију за подношење тужбе у овој парници достављањем података од надлежне службе за катастар непокретности, да је у време подношења тужбе власник како стана од 41,54 м², тако и проширеног стана од 71,29 м², односно дела стана који је правни претходник туженог припојио свом стану. Из тог разлога је преиначио првостепену пресуду и одбио је тужбени захтев тужиоца као неоснован.

Врховни касациони суд налази да је другостепени суд правилно преиначио првостепену пресуду одбијајући тужбени захтев тужиоца, међутим да је погрешно применио материјално право оценивши да се разлози за одбијање тужбеног захтева налазе у Закону о стамбеним односима који је важио у време смрти носиоца станарског права, сада покојног ББ (1999. година) и његове супруге као суносиоца станарског права (2011. године).

Врховни касациони суд налази да је другостепени суд погрешно оценио да тужилац није доказао своју активну легитимацију, јер наводно није доказао да је власник предметног стана. Несумњиво је утврђено да је правни претходник тужиоца давалац стана на коришћење. Ова парница се мора решити према Закону о становању, а не према Закону о основама својинскоправних односа. У конкретном случају релевантна чињеница за пресуђење је та што је овај стан додељен оцу туженог још 1953. године који га је од тада и користио до смрти, а то произилази из решења о озакоњењу постојећег стања од 13.04.1964. године. Из уговор о коришћењу стана који датира од 05.03.1964. године, произилази да је отац туженог означен као носилац станарског права, да је стан (тада површине 41,54 м²) њему додељен на неодређено време са правом да га користи са члановима свог домаћинства, супругом, сином овде туженим и ћерком. Све до 1967. године стан није евидентиран, нити се о њему говорило као о наменском стану. То је први пут учињено решењем 22.07.1967. године којим је утврђен месечни износ станарине и тада се први пут овај стан означава као наменски (службени). Тужилац јесте донео одлуку (управни одбор) 27.07.1992. године којом је одредио да се ... станова и даље користе као службени и под редим бројем ... је наведен двособан стан (71,29 м²) на коме је као корисник означен ББ, отац туженог. Суштински је тужилац овом одлуком променио статус предметног стана 39 година након његовог коришћења од стране оца туженог и то без писменог споразума даваоца стана на коришћење и носиоца станарског права, односно закупца. У конкретном случају, стан је оцу туженог додељен на неодређено време као носиоцу станарског права. Нити у решењу о додели стана нити у решењу о озакоњењу, нити у уговору о коришћењу стана из 1964. године, није назначено да се ради о службеном стану и да је његово коришћење везано за послове које је отац туженог обављао. Чињеница што је очев предлог за доношење решења које замењује уговор о откупу стана правноснажно одбијен од стране Општинског суда у Краљеву је без значаја за решење ове парнице, јер то што је оцењено да нема услова да стан буде откупљен не значи аутоматски да тужени нема право да га користи као закупца према Закону о становању. У процени права туженог да настави са коришћењем стана и након очеве и мајчине смрти,

релевантне су и чињенице да је тужени у овом стану рођен, да га није никада напуштао и да га користи са супругом и млађом ћерком дуги низ година (од 1957. па до пресуђења). Тужени има право да настави са коришћењем стана као закупац на основу члана 34. став 1. Закона о становању („Службени гласник РС“ број 50/92, 76/92, 33/93, 46/94, 47/94, 48/94, 44/95, 49/95, 16/97, 46/98, 26/2001, 101/2005, 99/2011).

Из наведених разлога ревизија тужиоца је оцењена као неоснована, па је одлучено као у изреци на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић